Raadsvoorstel

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp
Ontwerp begroting Veiligheids- en gezondheidsregio Gelderland Midden en Resultaatbestemming

Adviseur	: KS en AvdW	**Datum B&W**	: 9 maart 2021
Programma	: 1 Veiligheid	**Datum Raad**	: 20 april 2021
Portefeuillehouder	: Burgemeester en wethouder Logemann	**Openbaar**	: ja

---

Aan de Raad

Aanleiding
Het DB van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM) heeft de ontwerp-begroting 2022 aangeboden. De brief van het DB is bijgevoegd. Op grond van artikel 35 van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen zijn de raden van de deelnemende gemeenten uitgenodigd om hun zienswijze over deze ontwerpbegroting naar voren te brengen. Dit moet op basis van de geldende termijn gebeuren vóór 3 mei. Het dagelijks bestuur voegt de zienswijzen van de gemeenten bij de ontwerpbegroting. De stukken worden aan het AB op 23 juni 2021 ter vaststelling aangeboden.

Tevens ligt een voorstel voor de bestemming van het resultaat over 2020 voor. Op 7 april 2021 stelt het AB het jaarverslag over 2020 vast. Ten aanzien van de voorgenomen resultaatbestemming worden de raden van deelnemende gemeenten nu, gelijk met de ontwerpbegroting, uitgenodigd een zienswijze uit te brengen.

Gevraagde beslissing
1. Kennis nemen van de ontwerpbegroting 2022 van de VGGM en de voorgenomen bestemming van het resultaat van de jaarrekening 2020.
2. Een zienswijze in te dienen ten aanzien van de ontwerpbegroting van VGGM en de voorgenomen bestemming van het resultaat van de jaarrekening 2020, overeenkomstig het bij dit voorstel behorende concept.

Wat willen we bereiken?
Doelstelling is om gebruik te maken van de in de Wet gemeenschappelijke regelingen geboden mogelijkheid om een zienswijze in te dienen, om daarmee de positie van de gemeente Rozendaal (wederom) onder de aandacht te brengen bij het AB.

Argumenten
1. Artikel 31 van de Gemeenschappelijke Regeling VGGM geeft de gemeenteraad gedurende acht weken gelegenheid zijn zienswijze ter kennis van het Dagelijks Bestuur te brengen.
Hiermee geeft de raad zijn betrokkenheid aan en is er gelegenheid (lokale) aandachtspunten in te brengen op de meerjarenbegroting van de VGGM.

2. Veranderingen in de kostenverdeelsleutel Brandweer vormen aanleiding voor het indienen van een zienswijze.
Voor de raad van Rozendaal is er onder ‘normale omstandigheden’ niet altijd aanleiding actief een zienswijze in te brengen. De omstandigheden in deze meerjarenbegroting zijn echter anders, door

het effect van (met name) de nieuwe kostenverdeelsleutel voor brandweerzorg. Het AB van VGGM heeft op 18 december 2019 besloten de verdeelsleutel brandweer te evalueren, waarbij de afspraak is gemaakt dat het effect hiervan in het begrotingsjaar 2022 gestalte zou krijgen. Uit die evaluatie is naar voren gekomen dat de huidige verdeelsleutel geen recht doet aan het gegeven dat in principe de brandweerzorg voor alle inwoners in de regio gelijkwaardig is. Bij die gelijkwaardigheid past niet dat er grote verschillen bestaan in de financiële bijdragen per inwoner door de verschillende gemeenten. Bij de regionalisering van de brandweer in 2014 is er voor gekozen die verschillen vooralsnog in stand te houden. Nu we jaren verder zijn en de regionale brandweerorganisatie als een echte regionale organisatie, met gelijkwaardige brandweerzorg voor een ieder functioneert, is een nieuwe toekomstbestendige verdeelsleutel nodig.

Nieuw verdeelmodel gebaseerd op systematiek Gemeentefonds

Op 20 januari 2021 heeft het AB besloten om het verdeelmodel 'Gemeentefonds, Cluster OOV-subcluster brandweer' te hanteren als nieuwe verdeelsleutel voor de financiering van de brandweerzorg per 2022. Dit is het model dat inmiddels door ca. 2/3^{e} van alle veiligheidsregio's wordt gehanteerd. De nieuwe verdeelsleutel is gebaseerd op de bijdrage die gemeenten ontvangen uit het Gemeentefonds voor brandweerzorg. Deze verdeelsleutel wordt in de onderliggende berekening sterk bepaald door fysieke kenmerken van de betreffende gemeente (o.a. aantal kernen, bebouwingsdichtheid, infrastructuur) en sluit daarmee redelijk goed aan bij verschillen in lokale brand risico's en lokale kosten. Voor enkele gemeenten, waaronder Rozendaal, pakt juist déze verdeelsleutel zeer ongunstig uit.

Effect voor Rozendaal

Het nieuwe verdeelmodel heeft tot gevolg dat Rozendaal jaarlijks € 70.400,-- meer moet betalen voor de brandweer. Om de pijn voor de nadeelgemeenten te verzachten is een overgangsmodel afgesproken waarbij de nadeelgemeenten in drie jaar tijd naar dat bedrag toegroeien, trapsgewijs met 5% - 25% - 30% hogere bijdrage per jaar. Op basis daarvan zijn drie gemeenten niet in drie jaar ingegroeid (Wageningen, Duiven en Rozendaal). Deze drie gemeenten maken de laatste sprong in het vierde jaar. De tabel in de paragraaf financiën geeft een overzicht van de bijdragen per jaar.

3. Veranderingen in de organisatie van de post Ede-Centrum werken structureel kostenverhogend voor alle deelnemende gemeenten.

De VGGM moet de post Ede-Centrum omvormen naar een 24/7 kazerne, met name in het kader van de arbeidstijdenwet. De structurele kosten die daar mee gemoeid zijn, worden omgeslagen over de deelnemende gemeenten. Voor Rozendaal betekent dat € 6.000,-- extra op jaarbasis.

4. Bestemming resultaat jaarrekening dempt de eerste drie jaar de meerkosten voor de brandweerzorg.

Op 7 april 2021 stelt het Algemeen Bestuur het jaarverslag over 2020 vast. Ten aanzien van de voorgenomen bestemming van het resultaat worden de raden van deelnemende gemeenten uitgenodigd een zienswijze in te dienen. Deze voorgenomen resultaatsbestemming is opgenomen in paragraaf 3.6 van de bij dit voorstel gevoegde ontwerpbegroting 2022. Het programma brandweerzorg heeft over 2020 een (fors) positief resultaat. De voorgenomen bestemming daarvan kan in vier onderdelen worden verdeeld.

1. *Overgangsregeling nieuwe verdeelsleutel:*
   Tussen de gemeenten zijn overgangsafspraken gemaakt. Het gevolg van die afspraken is dat de bijdrage aan gemeenten die minder gaan betalen sneller daalt dan dat de bijdrage van gemeenten die meer gaan betalen stijgt. Het voorstel is om hiervoor een bestemmingsreserve te vormen, zodat de afgesproken overgangsafspraak kan worden uitgevoerd. Dit verzacht de komende drie jaar de effecten in Rozendaal enigszins.
2. *Inhalen training en opleiding en achterstand implementatie ICT:*
   In 2020 heeft VGGM diverse activiteiten niet kunnen uitvoeren als gevolg van COVID-19. Het betreft onder andere specifieke opleidingen en trainingen voor brandweerpersoneel. Ook ten aanzien van de implementatie van ICT systemen is achterstand ontstaan. De bijbehorende budgetten zijn hierdoor niet uitgegeven, terwijl uitvoering op (korte) termijn wel noodzakelijk is. Het voorstel is om voor het inhalen van deze activiteiten een bestemmingsreserve te vormen.
3. *Invoering 24uurs bezetting van de post Ede-Centrum:*
   Binnen de brandweerorganisatie van Gelderland Midden was tot 1 januari 2021 een tijdelijke regeling met betrekking tot de post Ede van toepassing. Als gevolg van recente jurisprudentie werd in deze situatie de arbeidstijdenwet veelvuldig overschreden. Die situatie vroeg om aanpassing op korte termijn naar een model met 24/7 kazernering van medewerkers. Het voorstel is om het resultaat over 2020 deels te bestemmen ten behoeve van de invoering van de 24uurs bezetting van de Post Ede-Centrum.
4. *Resultaatuitkering aan de deelnemende gemeenten:*
   Op basis van het concept jaarverslag over 2020 zal naast deze resultaatbestemming een bedrag over blijven voor een resultaatuitkering aan de deelnemende gemeenten.

5. Voor het overige is er geen aanleiding tot het maken van opmerkingen ten aanzien van de ontwerpbegroting.
De geraamde gemeentelijke bijdrages van de onderdelen Bevolkingszorg, Jeugdgezondheidszorg GGD en het Rijksvaccinatieprogramma stijgen slechts met het inflatiepercentage. De gevraagde bijdrages passen binnen de begroting van Rozendaal.

Kanttekeningen
1. De invloed van de coronacrisis is deels onzeker.
De effecten van COVID-19 op de samenleving en dus op het werk van de VGGM zijn deels onbekend. Reeds bekende effecten zijn budgettair neutraal opgenomen. VGGM kan de kosten bij het ministerie declareren. Wel wordt aangegeven dat de effecten van COVID-19 mogelijk nog tot bijstelling kunnen gaan leiden. De invloed op het ziekteverzuim bij de VGGM zelf kan ervoor zorgen dat er keuzes moeten worden gemaakt over uitstel van werkzaamheden.

2. Het voornemen is om op termijn ook huisvestingskosten integraal op te nemen in de VGGM-begroting. Dit leidt voor de gemeente Rozendaal tot verdere stijging van de structurele kosten.
Het AB heeft bij de herziening van de verdeelsleutel brandweer besloten om op langere termijn ook de huisvestingskosten integraal deel uit te laten maken van de regionale kosten voor brandweerzorg. Deze worden dan volgens de nieuwe verdeelsleutel verrekend. De wens is om scheefheid in de gemeentelijke bijdragen aan huisvestingskosten te egaliseren. Het realiseren van dat uitgangspunt is complex en vraagt nader onderzoek. Met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid leidt dit tot nadelige financiële gevolgen voor Rozendaal. In de conceptzienswijze is hierover de tekstsuggestie

opgenomen om verdere verhogingen van de gemeentelijke bijdragen, bijvoorbeeld naar aanleiding van een integrale verdeling van de huisvestingskosten, níet in de gemeente Rozendaal te laten neerslaan. Dit is een uitzondering die niet in lijn is met de gekozen systematiek, maar 'bijzondere situaties vragen om bijzondere maatregelen', juist uit het oogpunt van regionale solidariteit.

Wat gaan we daarvoor doen?
Het verzenden van een zienswijze ten aanzien van de ontwerp-begroting en de voorgenomen resultaatbestemming.

a) Planning
Zo spoedig mogelijk na de raadsvergadering, in ieder geval vóór 3 mei 2021.

b) Evaluatie
Bij de kadernota zal gesproken worden over de wijze waarop we de structureel hogere bijdrage vanaf 2025 opvangen.
De zienswijze van de gemeente wordt betrokken bij de vaststelling van de begroting door het algemeen bestuur van VGGM op 23 juni 2021.

c) Participatie en communicatie
Het betreft de behandeling van een openbaar voorstel in een openbare raadsvergadering.

d) Publicatie verplicht?
Nee.

Wat mag het kosten?
Effect verdeelsleutel brandweer en post Ede-Centrum
Onderstaande tabel geeft het verloop van de bijdrage aan brandweerzorg weer voor de gemeente Rozendaal. Het nadelige effect in de jaren 2022 tot en met 2023 kunnen en mogen we opvangen met incidentele middelen (dus: onttrekken uit de Algemene Reserve). Voor de discussie over de wijze waarop we de structureel hogere bijdrage vanaf 2025 opvangen hebben we voldoende tijd. Het eerste moment om dit gesprek te voeren is de discussie over de Kadernota 2022-2025.

			Uitgangspositie Rozendaal	**Nieuwe bijdrage Rozendaal**
	Effect verdeelsleutel	**Effect post Ede**		
2021	-	-	€ 80.000	€ 80.000
2022	+ € 4.000	+ € 6.000	€ 80.000	€ 90.000
2023	+ € 20.000	+ € 6.000	€ 80.000	€ 106.000
2024	+ € 24.000	+ € 6.000	€ 80.000	€ 110.000
2025	+ € 70.400	+ € 6.000	€ 80.000	€ 156.400

Effect overall
De bijdrage van de gemeente Rozendaal aan de VGGM bestaat naast de bijdrage aan de brandweer (Bijdrage Veiligheid) ook uit een bijdrage voor Bevolkingszorg, GGD, JGZ en RVP (rijksvaccinatieprogramma). Deels zijn deze gebaseerd op inwoneraantal, deels op aantallen jeugdigen. Ten aanzien van de andere onderwerpen zijn geen bijzondere financiële effecten te

vermelden. De gevraagde bijdrages passen binnen de begroting van Rozendaal. Bijlage 2 van de ontwerpbegroting bevat gespecificeerde overzichten.

Het college van burgemeester en wethouders,

Boele Boelens,	Ester Weststeijn,
gemeentesecretaris	burgemeester

Bijlage(n)

1. Concept-Besluit ontwerp-begroting Veiligheids- en gezondheidsregio Gelderland Midden en Resultaatbestemming
2. Aanbiedingsbrief
3. Ontwerp-begroting 2022 VGGM
4. Concept-zienswijze